

Loodusesepp looduskool

“SALAPÄRASED SULELISED” LASTEAIJA LOODUSPROGRAMM

Kas tead, kuidas linnupojad suureks kasvavad? Või mis on lindudel sellist, mida kellelgi teisel ei ole? Kõike seda ja veelgi põnevamat uurime programmis **Salapäraseid sulelised!** Linnupoja kasvamine, pesad ja sulgede saladused, lindude elu ja õppemäng – kõik ühes põnevas programmis!

- **Sissejuhatus ja reeglite kokkuleppimine (5 min)** Juhendaja tutvustus, programmi sisu selgitus, kokkulepped toreda õppetegevuse õnnestumiseks. Lindude häälitsuste kuulamine ja äraarvamine heliraamatu abil.
- **Programmi tegevused:**
- **Juhendaja fotod ning-videoklipid meie paiga-või rändlinudest.** Juhendaja suunab küsimuste abil arutlema, kuidas inimesed ja loodus koos hakkama saavad, milline on lindude roll meie elus? Arutelu lindude talvisest toitmisest inimeste poolt, söögist ja söögimajadest ning milliseid linde toita ei või. **Vaatame õppevideot,** kuidas rasvatihane oma pesa ehitab, poegi toidab ja nende eest hoolitseb-teemakohane arutelu. **Rühmatöö: 4 aastaaega lindude elus:** lapsed jaotatakse 4 gruppi vastavalt sünnipäevadele, väiksemad lapsed lähevad enda lemmik aastaaja pildi juurde. Koostööna peab grupp kirjeldama ning jälgendama tegevusi, mida linnud teevad erinevatel aastaaegadel (ränded, pesa ehitamine, munemine, pojad ja nende eest hoolitsemine...) **(15min)**
- **Vaatleme linnumunade ja pesade näidiseid ja erinevaid sulgi,** mida juhendaja on kogunud ning arutleme, mis saladus on ainult lindudel, mida kellelgi teisel ei ole? (*Suled*). Juhendaja tutvustab õppematerjale eraldi üldiselt ja hiljem saavad lapsed ka ise kõigega lähemalt tutvust teha. **(10min)**
- **Looduse vaatlemise abivahendite tutvustus.** Lapsed saavad tutvuda binokli, vaatlustoru ja rajakaameratega ning arutletakse, kuidas need aitavad inimesel linde ja loodust vaadelda neid häirimata. Samuti tutvustatakse varjeriitust ja telki kui vahendeid, mis aitavad looduses märkamatu tegutseda ja lindude elu jälgida.

Lapsed saavad ise kõiki vahendeid käes hoida, vaadelda ja selga panna, pugeda varjetelki. **(10min)**

- **Kokkuvõte:** Lõpetuseks valivad väiksemad lapsed ühe linnu pildi, ning viivad tema pildi vastava linnu sulemustri pildi juurde. Suuremad lapsed lõpetavad programmi liikumismänguga " Kes siin laulis? ". Mäng keskendub meelte, kuidas näiteks ainult kuulmise abil häälitsejat lindu kindlaks teha või kompimise. Igaüks saab nimetada, mida uut ta täna teada sai, mida varem ei teadnud lindude kohta **(5 min)**. Programmis osalenud lapsed saavad koduseks uurimiseks valida endale ühe linnufoto või-klepsu.

Õpitulemusena laps:

- mõistab lindude rolli looduses ja oskab kirjeldada, kuidas linnud saavad olla kasulikud inimestele ja keskkonnale;
- teab, miks ja kuidas linde talvel aidatakse, ning oskab nimetada sobivaid ja mitesobivaid toite lindudele;
- oskab kirjeldada aastaegade mõju lindude elule, sh nende käitumisele, toitumisele ja vajadustele;
- oskab kirjeldada lindude eluringi põhietappe (pesa ehitamine, poegade koorumine, toitmine ja hoolitsemine);
- teab, et lindude pesad ja munad on seotud nende elukeskkonnaga

Programm aitab lastel kujundada keskkonnateadlikku ja jätkusuutlikku mõtteviisi, mõista lindude rolli looduses, tajuda inimese mõju elukeskkonnale ning arendada vastutustundlikku käitumist looduses.

Programm vastab alushariduse riiklikule õppekavale § 17. Valdkond *Mina ja keskkond*

11) märkab ja kirjeldab enda ja teiste tegevuse mõju keskkonnale ning käitub keskkonda säästvalt;

13) oskab kirjeldada loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites;

Meetodid: Vestlus/arutelu, vaatlus, õppemäng, meelte kasutamine, kogetu kirjeldamine, rühmatöö

Vahendid: Binoklid (2), linnuvaatlus toru, rajakaamerad (2), varjeriietus-püksid, keep, pluus, müts, kindad, varjetelk, pildid/videod lindudest (rasvatihane, sinitihane, kägu, nurmkana, hallhaigur, varblane, kuldnokk, leevike), heliraamat, lindude munade mullaazid (10), linnupesad (5), erinevate lindude suled (15), aastaegade pildid, 2 linnumäärajat, silmaside.

Lisainfo: Programmi läbiviimiseks sobib rühmaruum, kus on interaktiivse tahvli/ekraani kasutamise võimalus. Järjestikuste programmide korral eelistame ühte kindlat ruumi, kuna kasutame erinevaid näidismaterjale. Programmi läbiviimine alates vähemalt 15 lapsega, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

- Enne programmi toimumist täpsustame õppejuhi-või õpetajaga korralduslikku poolt, laste eripärasid ning võimalikku programmi kohandamist
- Palume tulevase programmi peamisi teemasid lastele eelnevalt tutvustada
- Programmi ajal palume õpetajatel aidata laste tähelepanu hoida ning praktiliste tegevuste korral vajadusel abistada
- Pärast programmi palume täita elektrooniline tagasiside küsimustik ja kinnistada peamisi teemasid edaspidistes õppetegevustes endale sobivate meetoditega

Kestus: iga tegevus 45 minutit – piisavalt pikk, et avastada ja mängida! Juhendaja oskab suurepäraselt programmi kohandada vastavalt vanusele.

Mitme programmi päev: ühe päeva jooksul jõuame läbi viia ka mitu põnevat seiklust! Miks mitte korraldada linnuteemaline õpituba mitmes rühmas?

Koostöövõimalus: väikesed ja lähestikku asuvad lasteaiad saavad meid ühiselt samal päeval külla kutsuda, et koos loodust avastada!

PROGRAMMI SAAB TELLIDA AASTARINGSELT.

Hind: 5 € lapse kohta

Programmi viib läbi Riina Sepp (Pedagoogiline kõrgharidus, lasteaiadõpetaja töökogemus 20 aastat, maastikugiid, looduskooli juhendaja, hetkel täiendamas Põhjala looduskümluse ja Green Care praktikate juhendaja koolitusel, loodusprogrammide juhendamiskogemus 5 aastat.)

